

NIMEÄMISEN JA TUNNISTAMISEN ONGELMIA

Taiteessani olen kiinnostunut tunnistamisen ja nimeämisen ongelmista. Miten tutut, tunnistetut ja nimetyt arvot, kohteet ja tapahtumat muuttuvat tunnistamattomiksi ja menettävät nimeämisen mahdollisuuden.

Taiteessani olen pyrkinyt tavoittamaan tämän kaltaisten ongelmanasettelujen kautta, niitä pelon rakenteita, jotka vaikuttavat tarkastellessamme maailmaa ja tulkitessamme sitä. Taiteellisesti voisi sanoa ja arvioida muodon kokevan stressiä. Tämä hämärä ilmaisu tarkoittaa yksinkertaistettuna sitä, että maailmassa oleminen on aktiivista vuorovaikutusta, jossa läpipääsemättömiksi rakennetut ja rakentuneet ajattelun ja reagoinnin mallit tuottavat pelkoja ja väkivaltaa, jos nimeäminen ja tunnistaminen katoaa.

Muotokielenä taiteessani käytän orgaanisuutta. Tämän muotokielen metafora on "lihallisuus". Lihallisuus on kiinnisidottua olemista maailmassa. Siinä ei erotella subjektia ja objektia toisistaan.

Kuvataide perustuu kulttuuriselta merkitykseltään metaforana olemiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että tehdessäni taidetta, tässä tapauksessa hiilipiirroksia, väitän ja välitän samalla merkityksiä. Orgaanisella ja figuratiivisella muotokielellä pyrin ilmaisemaan kantaani maailmaan, jonka voisi luonnehtia edustavan pragmatistista filosofiaa, jonka mukaan ihminen ei ole jumalan luoma eikä evoluution tahdoton tuote, vaan ihmiset ovat toinen toistensa toimintoihin ja tekemisiin sekä toimintaympäristöihin jatkuvasti mukautuvia ja reagoivia toimijoita, jotka jatkuvasti kehittelevät uudenlaisia toiminnan muotoja.

Teoksieni kuvallinen orgaanisuus ja sommitelmien kuvan ulkopuolelle levittäytyvä jatkuvuuden tunne ovat niitä visuaalisia keinoja joiden kautta ilmaisen vuorovaikutuksen olemassaoloa. Ihminen toimiessaan ympäristöissään altistuu oman toimintansa kautta kokemuksille, joiden seurauksia ei voida ennalta määritellä tai tilata käyttöön, vaan ne tapahtuvat ja saavat yllättävän suunnan toisten toimijoiden toimiessa samaan aikaan eri motivaatiolla samassa toimintaympäristössä.

Orgaanisella ja figuratiivisella muotokielellä ja tematiikalla katson nivoutuvani siihen taiteilijakuntaan, joka ei voi allekirjoittaa esteettisiin muotoihin ja metafysiikkaan sitoutunutta modernista taidekäsitystä, jossa ajatellaan muotoon pohjautuvan kuvakielen olevan "riisuttua" kaikesta ylimääräisestä paljastaen vain ytimen. Tässä ajattelun tavassa unohdetaan taiteen kontekstuaalisuuden

merkitys, sillä kaikki inhimillinen toiminta on toimintaa kulttuurisessa jatkumossa.

Taide ja taiteilijat eivät ole mielestäni mikään yhteiskunnallinen etujoukko tai tien näyttävä, tai moraalisen tai eettisen hyvyyden kantaja, sen paremmin kuin hylkeen pyytäjäkään.

Päinvastoin. Taiteessani olen tietoinen siitä, että ihminen on perin pohjin sosiaalinen olento. Tätä kautta myös taide on aina yhteisöllistä, jossa on omat tunnistamisen ja tulkitsemisen metodit. Käyttäytyminen on aina sosiaalista, myös taiteen tulkinnan ja sijoittautumisen osalta kokonaiskulttuuriin. Taide ei sinällään sisällä mitään eettisyyttä tai moraalisesti arvokasta ts. sillä ei itseisarvoa, vaan sen arvo syntyy siihen liitetyistä merkitysrakenteista, joita täytyy olla jakamassa yleisemmällä tasolla useampi instituutio kuin yksittäinen tekijä tai tekijöiden joukko. Tämä koskee myös marginaalisia ilmiöitä.

Perinteisen taidekoulutuksen saaneena suhtaudun taiteeni tekemiseen ruumiillisena toimintana. Tämä tarkoittaa sitä, että taidollisuus käsityöperinteenä ja piirtämisen taitona ovat tallentuneita kehon tietoisuudeksi, joka eroaa käsitteellisestä taidosta ja tietoisuudesta ruumiin jatkeiden käyttövalmiutena, jota esimerkiksi käyttämäni hiili piirtämisen tekniikkana on.

En koe ongelmalliseksi siirtää, käyttää ja ulottaa piirtämisen käsitettä myös uusien teknologisten välineiden alueelle. Piirtäminen on jäljen jättämistä, merkitysrakennelmien tekemistä, jonka alueelle sopii myös muut ruumiin jatkeet kuten digitaaliset piirtämisen välineet, datakynät ja elektroniset piirustuslajit.

Piirtämiseni on erilaisten mahdollisuuksien käyttöä ja poisjättämistä. Kaikkea tietoa ja ideoita ei voi koskaan hyödyntää: jokin on jätettävä tietoisuuden ulkopuolelle, jokin jää, koska ei tiedä sen olemassaoloakaan tai käsitykset ja ennakkoluulot estävät sen käytön. Sitä kautta piirtäminen on liikkumista toisinaan hyvin rajattujen mahdollisuuksien alueella, toisinaan mahdollisuuksien kautta tapahtuvana uudelleen arviointina, jossa virheiden ja onnistumisen välinen raja on hävinnyt ja tilalla on ruumiillinen kokemus piirtämisen ja kommunikoinnin mahdollisuudesta järjettömyyksiensä maailmassa.

Mika Karhu